

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА САМОВРЕДНОВАЊА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ТРЕНЕР

У изради Извештаја о самовредновању учествовала је Комисија за контролу квалитета у следећем саставу:

1. Др Бранко М. Покрајац - наставник
2. Мр Милорад Живановић – наставник
3. Анђелка Д. Матић - секретар
4. Јелена Б. Јешић – ненаставно особље
5. Тања Д. Ђуровић – студент

Извештај о самовредновању студијског програма ТРЕНЕР се састоји од два дела и то:

- I. Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета студијског програма**
- II. Поступак самовредновања (евалуација)**

I. СТАНДАРДИ И ПОСТУПАК ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ТРЕНЕР:

- Увод
- Стандард 1. Структура студијског програма
- Стандард 2. Сврха студијског програма
- Стандард 3. Циљеви студијског програма
- Стандард 4. Компетенције дипломираних студената
- Стандард 5. Курикулум
- Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма
- Стандард 7. Упис студената
- Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената
- Стандард 9. Наставно особље
- Стандард 10. Организациона и материјална средства
- Стандард 11. Контрола квалитета

1. СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА: ТРЕНЕР -180 ЕСПБ

ЦИЉЕВИ СТРУКОВНОГ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ТРЕНЕР

Циљ овог студијског програма је школовање и оспособљавање тренерског кадра за савременији стручни рад у фудбалу, користећи модерне методе у раду и најновије научне резултате.

Фудбалски тренери, који уче и васпитавају децу и омладину и непосредно руководе спортским тренингом, најодговорнији су за сва збивања и понашања фудбалера. Они стога морају да се оспособе да реализују све позитивне стране фудбала, а са друге стране да васпитањем утичу да негативних пратећих појава буде све мање.

Према томе студенти морају да:

- стекну основна знања из области историје спорта (а посебно фудбала), олимпизма и система и организације спорта;
- стекну знања из медицине, психологије, педагогије, методике фудбала, информативне технологије, примењена у стручном раду тренера у фудбалу;
- стекну знање енглеског језика за основну комуникацију и студиј литературе.

ИСХОД ПРОЦЕСА УЧЕЊА

Исход процеса учења је да студенти након завршетка студија буду оспособљени:

- да знају да ураде анализу сложених проблема техничке и тактичке обуке, да разумеју структуру физичке припреме и да могу да изаберу одговарајуће методе и тренажна средства за рад са спортистима.
- да знају да примене методе и средства физичке припреме која одговарају био-психо-социјалним одликама фудбалера
- да знају да ураде анализу тренда развоја фудбала и развију способности предвиђања карактеристика фудбалске игре у будућности.
- да разумеју систем спортског тренинга фудбалера и да за самостално планирање, програмирање, извођење и контролу процеса припремања фудбалера, односно оспособљени за интегративни приступ у моделирању спортске припреме.

СТРУЧНИ НАЗИВ

Стручни назив који се добија након завршетка студија је: **ТРЕНЕР**

УСЛОВИ ЗА УПИС

Услови за упис на овај студијски програм су:

- Завршена средња школа
- Двогодишње играње у фудбалском клубу, било ког нивоа.

НАЧИН ИЗВОЂЕЊА СТУДИЈА

На овом студијском програму организује се теоријска настава (предавање и вежбе), и практична настава (на отвореном и затвореном простору) кроз све три године, уз обавезну праксу у фудбалским клубовима.

Потребно време за извођење студијског програма је 3 године (180 ЕСПБ)

ВРЕДНОСТ ЗАВРШНОГ РАДА је 10 ЕСПБ бодова;

2. СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Спортска игра фудбал је најпопуларнији спорт међу децом и омладином, али исто тако и међу одраслима. Утицај који имају најпознатији фудбалери, али и збивања око самог фудбала, имају велики утицај на понашање деце, омладине и одраслих. Због те чињенице мора се поклањати велика пажња друштва у коме живимо, са свих аспеката.

Образовање и васпитање, као значајно подручје сваке друштвене заједнице има значајну улогу у овом подручју људске активности и забаве, која окупља све узрасне групе и социјалне слојеве становништва. Оно што је познато свима је да фудбал као физичко вежбање великог интензитета има значајан утицај на развој, физичких и функционалних способности деце и омладине, а тиме и очувања и подизања њиховог здравља.

Бавећи се овим спортом млади стичу и многе друге корисна навике, развијају морално вољне особине, другарство и пријатељство и основне етичке принципе

Међутим као и остали спортови и у фудбал је оптерећен бројним негативним појавама, као последицом комерцијализације, политизације и професионализма, јер се

Услед тога јавља императив "победе по сваку цену" , који за собом повлачи *корупцију, мито, насиље*, као и *допинг*. Све то наноси велику штету овом спорту, али несагледиве последице на физички и морални развој деце и омладине.

Фудбалски тренери - спортски учитељи који непосредно руководе спортским тренингом, уче и васпитавају децу и омладину, најодговорнији су за сва збивања и понашања фудбалера. Они имају задатак да реализују све позитивне стране фудбала, а са друге стране да васпитањем утичу да негативних пратећих појава буде све мање.

Због тога је сврха овог студијског програма да поклони одговарајућу пажњу и бригу њиховом образовању, односно припремању тренерског кадра да поред остварења спортских циљева буду припремљени да делују и у овом значајном делу васпитања деце и омладине.

3. ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студијски програм ТРЕНЕР јасно је дефинисао следеће циљеве:

1. Да се **образовање** студената Академије фудбала обавља на насавременији начин, при чему је веома значајно да будући тренери:

- Стекну неопходна теоријска знања из области методике фудбала (технике, тактике, физичке припреме), психологије спорта, спортске медицине, исхране спортиста и хигијене.
- Обављају праксу у фудбалским клубовима више различитих степена такмичења у којима проверавали стечено теоријско знање и учили да га примене у пракси, уз менторство тренера тих клубова.
- Оспособе се да умеју самостално да планирају и програмирају рад у фудбалском клубу.

2. Да се током студија **оспособе** за самосталан рад у клубовима, односно овладају свим неопходним теоријским и практичним знањима неопходним за ефикасно вршење послова тренера фудбала. У том смислу они морају током студија да:
  - Стекну потребна знања из области методике фудбала, медицине спорта и психологије, на основу којих би могли да обављају валидну рану селекцију талентоване деце за овај спорт.
  - Да се оспособе за рад са најмлађим категоријама (од 7-11 и 12-14 година), имајући у виду специфичности и карактеристике деце овог узраста.
  - Да се оспособе за рад са омладинским категоријама, тј. за фазу припреме за такмичарска оптерећења у систему такмичења свих нивоа.
3. Да се током студија **оспособе** за примену информативне технологије у пракси, односно у свом раду као тренера.
4. Да током студија **овладају** основним знањима енглеског језика и стекну основе споразумевања на овом језику ради неопходне комуникације и коришћења стране литературе.
5. Да се образовањем студената на високом стручном нивоу, у непосредној повезаности са праксом, постигне меродавност и компетентност Академије фудбала у подручју образовања тренерског кадра, тако да и дипломирани студенти буду компетентни, уважавани и прихватани на свим нивоима фудбалске организације. Ради остварења овог циља студенти ће током студија осим стицања наведених теоријских и практичних знања имати задатак да:
  - Да се упознају што боље са фудбалском организацијом у целини (на свим нивоима)
  - Да се кроз праксу у клубовима покажу ниво стечених знања и компетентност за обављање професије фудбалског тренера, пратећи рад и учећи од искусних тренера, бележећи информације о технологији тренажног процеса са различитим узрастним категоријама фудбалера.
  - Да максимално користе искуства познатих и признатих тренера фудбала како би натај начин повезали праксу са својим сазнањима и што успешније се уклопили у тренерски рад. Ове информације треба да помогну у сагледавању свих стадијума и етапа развојног процеса фудбалера.

Да би се остварили ови циљеви Академија фудбала је склопили споразуме са 8 београдских фудбалских клубова и једним фудбалским клубом из Пожаревца о стручној сарадњи, ради непосредне повезаности са праксом, односно радом фудбалских клубова на свим степенима такмичења.

4. КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Тренер фудбала може да ради самостално у свим фудбалским клубовима и свим узрастним категоријама. Његова делатност у клубу обухвата рад на физичкој припреми, обуци технике и тактике и њиховом усавршавању.

Он може да учествује у тимском раду - стручним штабовима професионалних клубова највишег ранга такмичења.

Може самостално да води тренинге, као и тренинг и првенствених утакмица. Тренер се бави стручним радом у клубу и стално се усавршава у свим сегментима тренерског рада.

5. КУРИКУЛУМ

На овом студијском смеру је:

24 предмета понуђено

15 обавезних и дипломски рад ..... 140 ЕСПБ и

9 изборних – 72 ЕСПБ, од којих 5 бирају..... 40 ЕСПБ

Укупно полагају 20 предмета и дипломски рад .....180 ЕСПБ

Студијски програм ТРЕНЕР састоји се од 20 предмета и дипломског рада, од којих је 5 изборних предмета-од понуђених девет. У првој години од седам предмета има један изборни предмет, у другој години од седам предмета има два изборна предмета и у трећој години од седам предмета има један изборни и дипломски рад. Сви предмети су једносеместрални и подељени су на опште, стручне и стручно - апликативне.

Група опште образовних предмета: Основе историје спорта, Основе анатомије и физиологије, Енглески језик и Основе психологије.

Група стручних предмета: Систем и организација спорта, Социологија са социологијом спорта, Менаџмент у спорту, Менаџмент спортских манифестација, Информационе технологије у спорту, Менаџмент спортских клубова и спортских савеза, Маркетинг и ПР у спорту, Олимпизам и олимпијско васпитање и образовање, Менаџмент савременог олимп. покрета, Маркетинг и ПР у савременом олимп. покрету и Дипломски рад. Од наведених стручних предмета изборни предмети су: Менаџмент у спорту, Менаџмент спортских манифестација, Маркетинг и ПР у спорту, Менаџмент спортских клубова и спортских савеза, Менаџмент савременог олимп. покрета и Маркетинг и ПР у савременом олимп. покрету.

Група стручно-апликативних предмета: Фудбал I - Методика технике фудбала са педагошком праксом у фудбалском клубу, Фудбал II - Методика тактике фудбала са педагошком праксом у фудбалском клубу, Фудбал III - Методика физичке припреме са педагошком праксом у фудбалском клубу, Педагошки рад у фудбалском клубу, Биолошки аспекти рада са млађим категоријама, Психологија спорта, Правила у фудбалу и примена у игри, Медицина спорта са исхраном спортиста, Психолошко-педагошки аспекти рада са млађим категоријама, Фудбал IV –Методика фудбала са праксом у фудбалском клубу. Од наведених стручних предмета изборни предмети су: Биолошки аспекти рада са млађим категоријама, Психолошко-педагошки аспекти рада са млађим категоријама и Правила у фудбалу и примена у игри.

6. КВАЛИТЕТ, САВРЕМЕНОСТ И МЕЂУНАРОДНА УСАГЛАШЕНОСТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Поштујући дух Болоњског процеса, Академија фудбала себе у блиској будућности види као угледног члана у заједници високошколских установа спортске едукације развијеног света. Већ сада, на самом почетку свог развоја, ми пратимо рад најзначајнијих сродних установа у свету и настојимо – оквиру својих тренутних могућности – да следимо те најбоље примере.

Наставни планови садрже предмете са већим бројем часова вежби у односу на теоријску наставу и усклађени су са савременим достигнућима науке и најновијих научних сазнања. Студијски програм Академије фудбала у Београду упоређиван је са:

У вези са **едукацијом тренера**, пажљиво пратимо активност европске мреже високошколске едукације у спорту (*AEHESIS - Aligning a European Higher Education Structure in Sport Science*), која формално укључује све државе европског континента. Захваљујући Интернету, у току смо са свим дешавањима у том великом подухвату усаглашавања система степенасте едукације. За нас је драгоцено упознавање са радом најистакнутијих чланица те европске мреже, које највише одређују правце развоја спортске просвете на ширем плану.

Ту је на првом месту спортска едукација у Великој Британији. Њу карактерише највиши академски квалитет и тесна повезаност са праксом, тако да је та земља на самом светском врху у научном проучавању тренерског рада (*couching science*), као и у едукацији тренера.

Међу неколико институција чији рад помно пратимо, издвојићемо као посебно интересантну за нас *School of Sport & Exercise Sciences - Liverpool John Moores University*, због тога што има највиши рејтинг у свој земљи (Закључак званичног оцењивања у претходној години: „*This School is the only Sport and Exercise institute in the UK to receive maximum scores for both teaching and research.*“), и зато што има посебан студијски програм „Наука и фудбал“.

С тим у вези, а ради размене искуства у погледу програма, организације, размене наставника и студената, закључили смо споразум о сарадњи са:

1. **Државним педагошким универзитетом "Лав Толстој" из Туле (Русија)**
и
2. **Algonquin college Ottawa, Ontario, Canada.**

7. УПИС СТУДЕНАТА

Висока школа Академија фудбала у Београду планира да упише 60 студента за текућу школску годину на овом студијском програму. Број планираних студената је у складу са кадровским, просторним и материјалним ресурсима школе.

Школа расписује конкурс у складу са препоруком Министарства просвете, где објављује предвиђену квоту за упис студената на студијски програм, објављује услове конкурса, проверу склоности - интервју и способности.

Услови за упис на **смер тренер фудбала** су:

- приказивање основних знања из технике фудбала.
- Тест провере основних знања технике у фудбалу може да се замени потврдом фудбалског клуба о двогодишњем активном игрању у клубу.

8. ОЦЕЊИВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ СТУДЕНАТА

Оцењивање је веома важан део педагошког процеса и захтева значајну пажњу наставника. Контрола квалитета оцењивања се спроводи прегледом Плана рада наставника и анкетањем студената на крају сваког семестра за предмете

из тог семестра. Шеф студијске групе у сарадњи са службом студенског реферата и студенског парламента организује и спроводи анкету и са резултатима упознаје чланове Наставног већа у циљу предузимања мера, ако се за то укаже потреба.

У шестом семестру студент се припрема за израду дипломског рада. За дипломски рад студент бира тему из стручно-апликативног предмета. Ментор упућује студента на литературу и методологију израде дипломског рада. Дипломски рад се полаже усмено и оцењује се оценом од 5 до 10.

9. НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Укупан број наставника одговара потребама студијског програма и у складу са стандардима. Наставно особље поседује одговарајуће научне, педагошке и стручне квалификације. Подаци о наставном кадру су доступни јавности.

Сви ови професори и сарадници својом својом научном и наставном делатношћу омогућавају испуњење основних задатака и циљева установе и компетентно остварују студијске програме и остале додељене задатке.

10. ОРГАНИЗАЦИОНА И МАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА

Извођење наставе и целокупног студијског програма ТРЕНЕР ФУДБАЛА је веома сложен и захтеван процес. Његова специфичност се огледа у томе што се настава реализује као:

1. теоријска настава,
2. практична настава,
3. увежбавање,
4. педагошка пракса.

Академија фудбала је обезбедила потребне услове студентима за успешно савладавање студијских програма:

- За теоријску наставу учионички простор у згради Градског центра за физичку културу "Стари ДИФ" у Делиградској 27 (видети уговор о закупу), где се налази и седиште Академије фудбала.
- За практичну наставу у сали и отвореним теренима Градског центра за физичку културу "Стари ДИФ" 27 (видети уговор о закупу), у Делиградској 27 (видети уговор о закупу), где се налази и седиште Академије фудбала.
- Обезбеђена је педагошка пракса у 10 фудбалских клубова са којима смо потписали уговоре о стручној сарадњи (видети прилоге уговора), као и у одређеном броју спортских савеза.

Из тих разлога користимо учионице, сале и отворене терене у Градском центру за физичку културу "Стари ДИФ", али и објекте 10 фудбалских клубова са којима смо закључили уговоре о стручној сарадњи (видети приложене копије уговора)

Овај простор Академија је добила у закуп за период од 2007-2012. године, за извођење теоријске и практичне наставе, који задовољава захтеве изложене у стандардима.

Велика сала са 150 места задовољава извођење теоријске наставе целокупне генерације прве године, а друга учионица са 50 места испуњава захтеве и задовољава потребе наставе по студијским смеровима. Савремено опремљена рачуарска лабораторија (60 м²), као и просторије за директора, секретара, наставнике, студентску службу и студентски парламент (77 м²) одговарају основним потребама према стандардима.

Практична настава предмета фудбал има обезбеђен затворени простор у случају лошег времена (420 м²) и отворене терене Центра (1.550 м²), као и покривени терен (балон) ФК "Милутинац" из Земуна.

Академија настоји да у што скоријем времену направи своју зграду и у том смислу израђен је идејни пројект, обезбеђен инвеститор и одређена локација (ФК "Милутинац"), али нас је у томе успорила израда плана регулације на том простору Земуна.

11. КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

Контрола квалитета студијског програма Тренер фудбала спроводи се редовно и систематично путем самовредновања о чему постоји евиденција извештај о резултатима самовредновања овог студијског програма. Школа има јавно публикован документ-политику обезбеђења квалитета приказану кроз сајт Школе. У статуту установе је регулисано оснивање и делокруг рада Комисије за квалитет.

II ПОСТУПАК САМОВРЕДНОВАЊА (ЕВАЛУАЦИЈА)

У контроли квалитета рада предвиђена је:

1. Интерна (унутрашња) контрола – самоевалуација;
2. Екстерна (спољашња) контрола – евалуација и
3. Екстерна формална контрола – акредитација.

Циљ контроле квалитета рада Академије фудбала у Београду је унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Политика обезбеђења квалитета Академије фудбала у Београду се огледа кроз:

1. Увођење квалитетног струковног програма према захтевима Закона о Виском образовању и Закону о спорту, који ће задовољавати потребе фудбалских клубова и савеза, као и друштвене заједнице у целини;
2. Редовно прибављање повратних информација од послодаваца, у области фудбалских клубова и савеза, представника Националне службе за запошљавање, и локалне самоуправе о квалитету студија и студијских програма;
3. Обезбеђивање студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма;
4. Редовну и систематску проверу циљева, структуре и садржаја студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима Школе;
5. Редовну и систематску проверу исхода и стручности студената када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања;
6. Увођење савремених интерактивних метода наставе/учења за подстицање студената на стваралачки начин размишљања и тимски рад;
7. Обезбеђивање квалитета активним праћењем, прегледом и побољшањем свих активности у наставном процесу и
8. Дефинисаност и доступност на увиду јавности услова и поступака који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе.

РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ:

Анкетирано је 20 студента треће године за студијски програм ТРЕНЕР. Спроведена анкета показују следеће укупне резултате, изражене у процентима.

1. Остваривање наставе према распореду (да или не) – потврђује 100% студената.
2. Остваривање наставе по планираном садржају (да или не) – потврђује 95% студената.
3. Стимулисање интересовања студената од стране наставника (оцене од 1-5) - оцењује са 5 – 35% студ., са 4 – 55% студ., са 3 – 10% студената.
4. Интерактивност наставе (оцене од 1-5) – оцењује са 5 – 45%, са 4 – 50%, са 3 – 5% студената.

5. Практична применљивост знања (оцене од 1-5) – оцењује са 5 -40% студ., са 4 – 40% студ., са 3 – 20% студената.
6. Присуство у настви примера из праксе (оцене од 1-5) – оцењује са 5 – 70% студ., са 4 – 25% студ., са 3 – 5% студената.
7. Наставникова јасноћа и разумљиваост излагања (оцене од 1-5) – оцењује са 5 – 60% студ., са 4 – 30% студ., са 3 – 10% студената.
8. Подстицање самосталности студената (оцене од 1-5) – оцењује са 5 – 40% студ., са 4 – 45% студ., са 3 – 15% студ.
9. Коректност оцењивања студената од стране наставника (оцене од 1-5) – оцењује са 5 – 60% студ., са 4 – 5% студ., са 3 – 35% студената.

Резултати указује на акције које треба предузети како би се достигао још бољи квалитет у областима које је анкета обрадила.

ПОСЕБНЕ АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ПЕРСПЕКТИВУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ТРЕНЕР

Поред редовне активности на едукацији студената, кроз рад на теоријским и практичним часовима, врши се едукација студената у 10 фудбалских клубова, са којима Школа има успостављену стручну – техничку подршку у виду наставних база.

Стратешки циљ Високе школе Академије фудбала је постепено повећање нивоа и система квалитета у области образовања, као и у функцији развоја тренерске струке за остваривање знања и одговарајућих компетенција студената студијског смера– ТРЕНЕР.

Извештај је сачинила Комисија за проверу квалитета, који је усвојило Наставно веће на седници одржаној 27.03.2009. године у Београду:

1. Др Бранко М. Покрајац - наставник
2. Мр Милорад Живановић – наставник
3. Анђелка Д. Матић - секретар
4. Јелена Б. Јешић – ненаставно особље
5. Тања Д. Ђуровић – студент